

Den Haag, 12 april 2024.

Geachte leden van de Commissie Koninkrijksrelaties d.t.v. de griffier,

Voor de nieuwe Kamerleden zal ik mij eerst voorstellen. Mijn naam is Jan Meijer en van 2014 tot 2022 woonde ik op St Eustatius en werkte als docent wiskunde aan de enige middelbare school op het eiland: de Gwendoline van Puttenschool. Gaandeweg begonnen mij grote verschillen en vooral ongelijkheden tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland op te vallen. Sinds de interventie van 2018 schrijf ik met enige regelmaat over mijn observaties naar de commissie Koninkrijksrelaties van 2e en 1e Kamer, Ombudsman etc. Deze brieven werden geregeld in The Daily Herald (krant van Sint Maarten) geplaatst maar ook overgenomen door Dossier Koninkrijksrelaties. Deze brieven zijn terug te vinden op <https://www.jhtm.nl/statia/> (in Engels en in Nederlands: maak keuze met vlaggetje rechtsboven; standaard staat dit ingesteld op Engels).

Mijn echtgenote, Mia van Deelen, publiceerde haar observaties als betrokken inwoner van St Eustatius als columnist in [Dossier Koninkrijksrelaties](#). Gedurende de eerste periode van de interventie was zij lid van de Social Advisory Board en heeft van dichtbij de wijze van besluitvorming kunnen meemaken. We zijn ook na ons vertrek van St Eustatius (2022) nauw betrokken gebleven bij hetgeen daar gebeurt en hebben contacten met mensen uit verschillende delen van de Statiaanse bevolking.

Waar mogelijk wonen we de vergaderingen van Tweede Kamer betrekking hebbend op Caribisch Nederland bij. Ook dinsdag 2 april 2024 waren wij bij de bijeenkomst van de Commissie Koninkrijksrelaties. Het viel op dat er veel vragen waren over zaken die al lang jaren lopen. Met name de vragen van de heer Van Haasen (PVV) en mevrouw Bruyning (NSC) waren *to the point* in het bijzonder over gezondheidszorg, vliegverbindingen, comply or explain.

Gezondheidszorg

De staatssecretaris pareerde de vraag over de slechte zorg op St Eustatius met de mededeling dat er veel stappen zijn gezet. Dat is waar. Maar die stappen zijn op de plaats gemaakt of niet in de goede richting. De genomen maatregelen zorgen voor geen enkele verbetering in de organisatie bij het ziekenhuis. Er is opnieuw een directeur ziekenhuis aangesteld. Tot nu werd er weinig voortgang gemaakt bij organisatorische verbetering omdat niet naar de werkvloer wordt geluisterd. De huisartsen zijn niet voldoende gekwalificeerd en er wordt te weinig gedaan aan goede bijscholing. Er is te weinig personeel zowel bij artsen als aan het bed. Wachttijden van twee á drie weken voor het maken van een afspraak is meer regel dan uitzondering en er mogen maar twee onderwerpen besproken worden. Vaak is er geen fysiotherapeut op het eiland (er is een vacature en zijn bekend met een gegadigde maar die wordt geweerd door de directie want de kandidaat zou "te mondig" zijn) en ook daar zijn de wachttijden heel lang. Ook bij de doorverwijzing *off island* loopt het - in tegenstelling tot wat de staatssecretaris verklaarde - absoluut niet soepel. In ieder geval is het vervoer van patiënten dat georganiseerd door ZJCN (het oude ZVK) - niet goed geregeld. Heel veel onduidelijkheden bij vervoer leiden er toe dat er veel met patiënten niet weten waar ze heen gaan. Ook wordt soms opeens de bestemming gewijzigd. Verder zijn er signalen dat bij spoedeisende hulp twee tot drie uur gewacht

moet worden voordat een arts aanwezig is. Dit heeft ernstige gevolgen, met soms de dood (!) tot gevolg. En dan was er een situatie waarbij een medicopter niet kon landen op Guadeloupe omdat de piloot geen Frans sprak. Is het niet zo dat de internationale voertaal bij piloten is Engels is? Tenslotte begrijp ik niet waar inspectierapport uit 2018 over het ziekenhuis is gebleven. Het was openbaar maar inmiddels werkt de link niet (meer). Op meerdere verzoeken mijnerzijds om het rapport weer zichtbaar te maken, gericht aan minVWS, Statia Government en het ziekenhuis, is geen enkele reactie gekomen.

Vliegverbindingen

Voor wat betreft de kwestie om het luchtvervoer als openbaar vervoer aan te merken, kondigde de staatssecretaris een nieuw onderzoek aan en tevens dat de besluitvorming wordt doorgeschoven naar een volgend kabinet. Waarom weer een nieuw onderzoek? Wat is er met de vorige rapporten gebeurd? Het is overduidelijk dat het intereilandelijk verkeer tussen de bovenwindse eilanden onderling met afstanden vergelijkbaar met Den Haag – Amsterdam geldt als “openbaar vervoer”. Er is veel voor te zeggen om Bonaire (tesamen met Saba en St Eustatius) te rekenen tot het gebied waarvoor het “openbaar vervoer” geldt. Er is dan wel een bootverbinding gekomen na een lobby door de toenmalige governor-commissioner Van Rij maar dit is geen alternatief voor luchtverbindingen. De Statiaanse bevolking heeft in elk geval nooit om een dergelijke ferry gevraagd. De duur van de overtocht is lang, zeer lawaaierig, niet comfortabel ivm ruwe oceaan (de Atlantische Oceaan is geen Waddenzee) en er is op geen enkel eiland een goede verbinding vanaf de haven naar de luchthaven.

Comply or Explain

Over comply or explain is ook al het nodige geschreven (onder andere door ondergetekende). Het is in feite heel simpel: *alle* wetten moeten in Caribisch Nederland net zo van toepassing zijn als in Europees Nederland, tenzij er een uitzonderingen moet worden gemaakt (zoals ook betoogd in de Grondwet). De beslissing van lokale toepasbaarheid ligt NIET uitsluitend in Den Haag maar de eilanden moeten daar ook inspraak in hebben (ieder eiland afzonderlijk); uiteraard zijn zij hier ook nadrukkelijk bij betrokken.

Tot slot...

Ik raad u aan bij uw eerstkomende bezoek aan het St Eustatius te praten met gewone mensen en niet alleen met het eilandbestuur. Met plezier voorzie ik u van een lijst van hen die graag met u willen spreken.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,

Turfhaven 561, 2511DK Den Haag.

T +31 6 31 79 58 57 (voor SMS en Whatsapp)

E jhtm.nl@gmail.com

W <http://statia.nu> of <http://statia.nu/nl>